

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 18 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

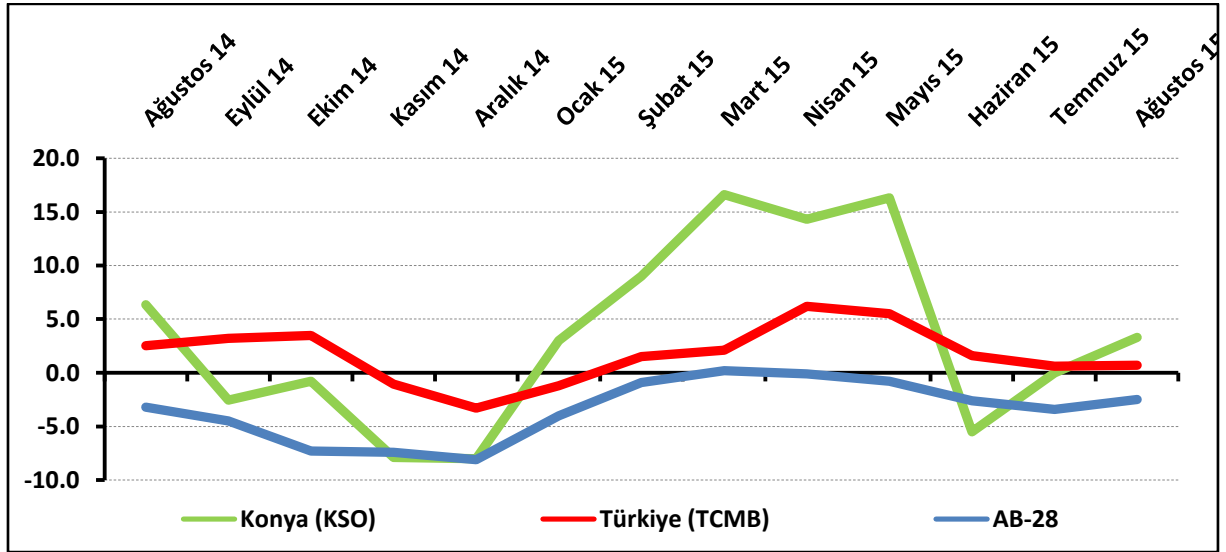
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

Temmuz ayında 0 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, ağustos ayında 3,3 puan değerini almıştır. Geçen aya göre 3,3 puan yükselen Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen yılın aynı dönemine göre ise 3 puan düşmüştür. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 0,1 puan yükselerek 0,7 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 0,9 puan yükselerek -2,5 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre hem Konya'da hem de Türkiye geneli ve AB-28'de yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Ağustos 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde mevcut sipariş miktarındaki artış etkili olmuştur. Geçen yıla göre düşmesinde ise gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

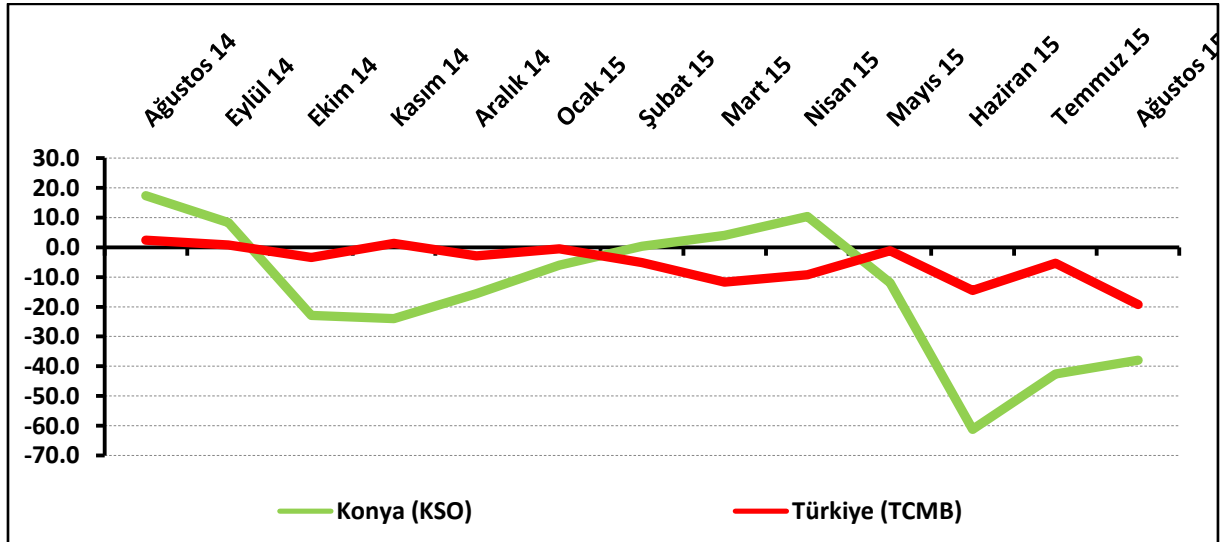
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3				

Konya imalat sanayindeki genel gidişat geçen aya göre yükseldi:

Konya imalat sanayinin yüzde 60,3'ü, bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha kötü olduğunu düşünmektedir. Daha iyi olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 22,3 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 17,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha olumsuz bir performans sergilediği görülmüştür. Ancak temmuz ayında yükselen Konya imalat sanayindeki genel gidişat, Ağustos 2015'te de yükselişini sürdürmüştür.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

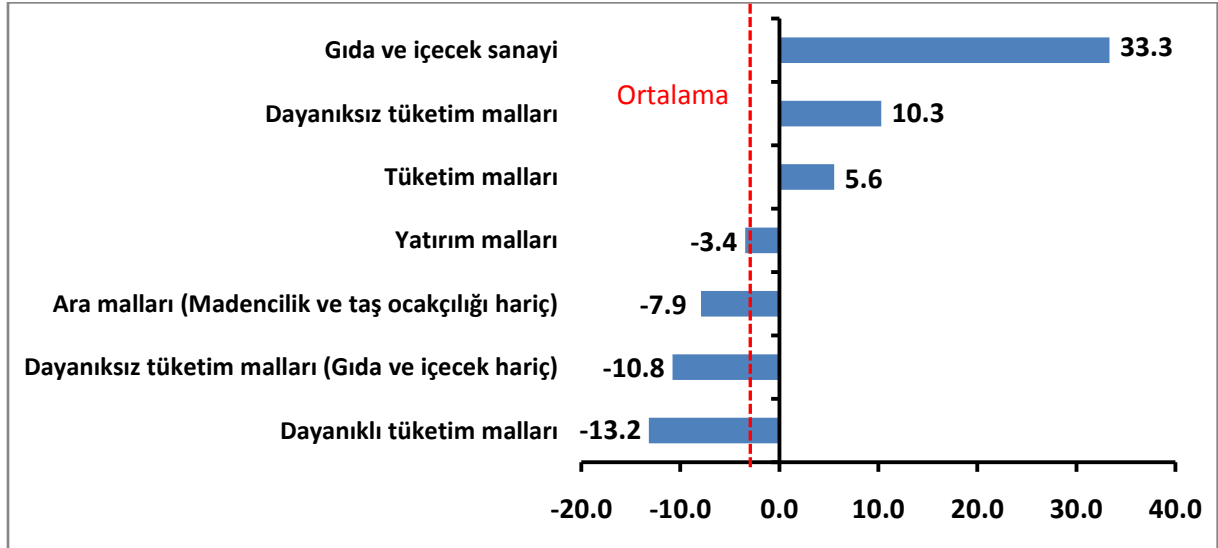

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,7'si önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 83,7'si ise azalmasını bekliyor.

Ağustos ayının lideri gıda ve içecek sanayi sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Ağustos 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artışın “gıda ve içecek sanayi” sektöründe olduğu görülmüştür. Bu sektörü “dayanıksız tüketim malları” ve “tüketim malları” sektörleri takip etmiştir. “Yatırım malları”, “ara malları”, “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” ve “dayanıklı tüketim malları” sektörlerinde ise düşüş yaşanmıştır. Bu sektörlerdeki düşüş, ortalamadan fazla olmuştur. “Dayanıklı tüketim malları” sektörü, endeks değerinin geçen yıla göre en fazla azaldığı sektör olmuştur.

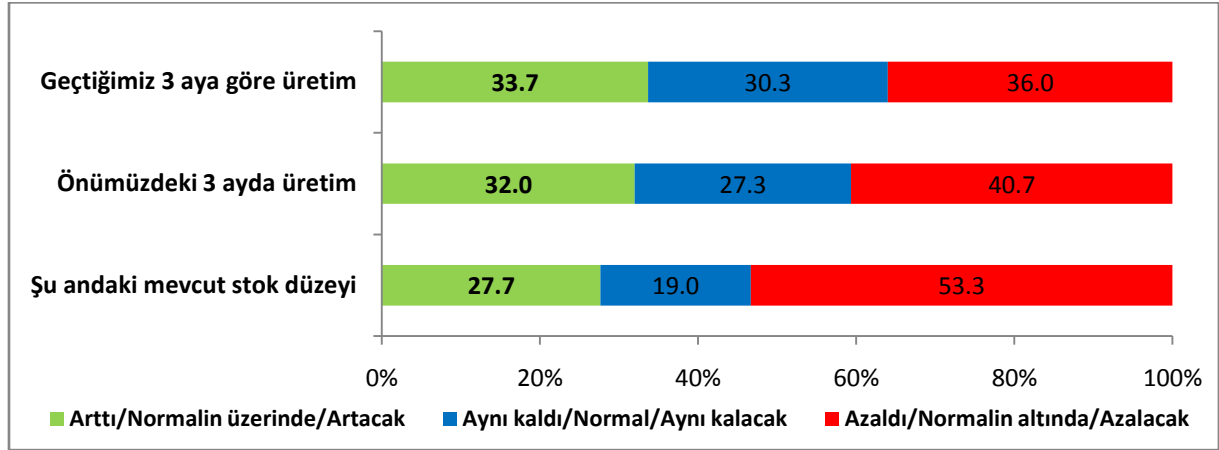
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Ağustos 2015)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim yükseldi:

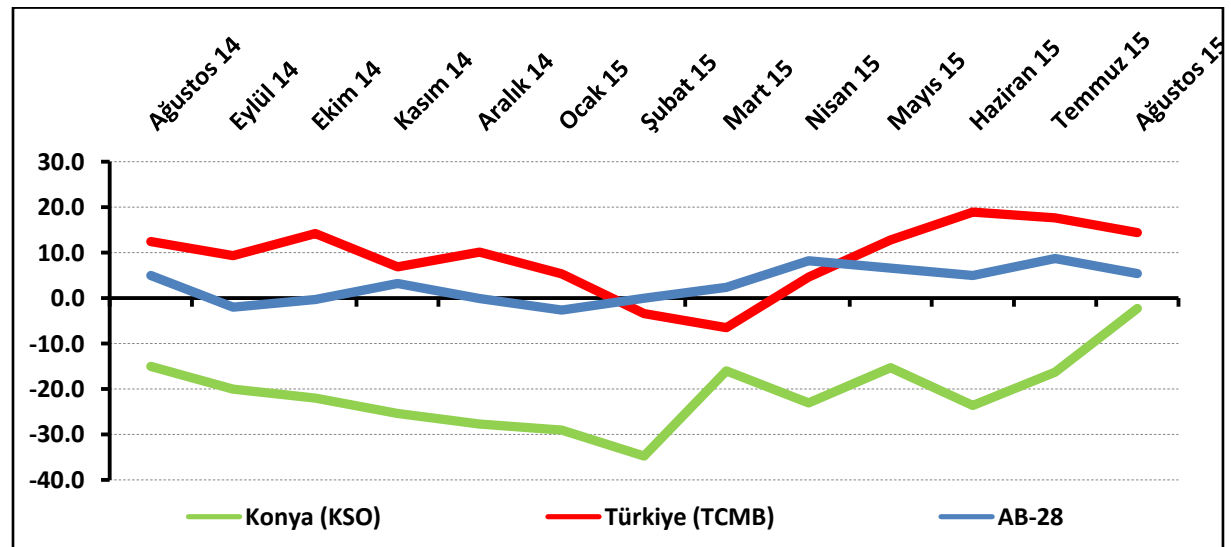
Ağustos 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 33,7'si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 32 olmuştur. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 19'u mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Ağustos 2015)

Konya'da temmuz ayında yükselen "geçtiğimiz 3 aya göre üretim", ağustos ayında da yükselişini sürdürdü. Ancak "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" in Ağustos 2015'te Konya'da aldığı değer, Türkiye ortalamasının altında kaldı.

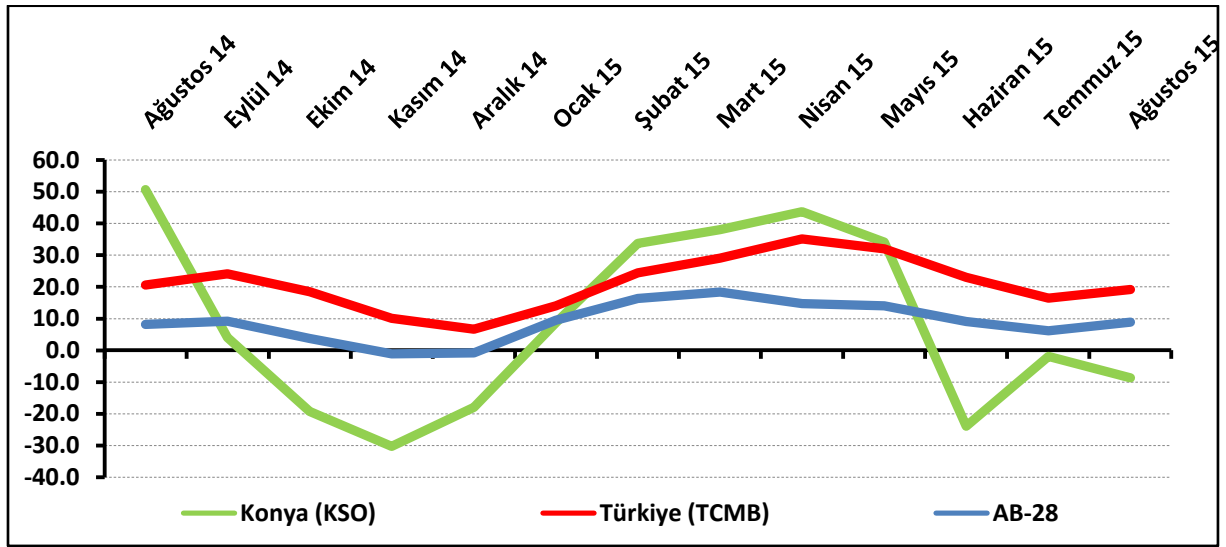
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi düştü:

Temmuz 2015'te yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", ağustos ayında düştü. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB-28'den daha düşük bir değer aldı. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 32'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını bekliyor.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Ağustos ayında Konya'da kapasite kullanım oranları yükseldi:

Temmuz 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 55 iken Ağustos 2015'te, bir önceki aya göre 0,6 puan yükselerek yüzde 55,6 değerini almıştır. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 1,1 puan düşerek yüzde 74,8 olmuştur.

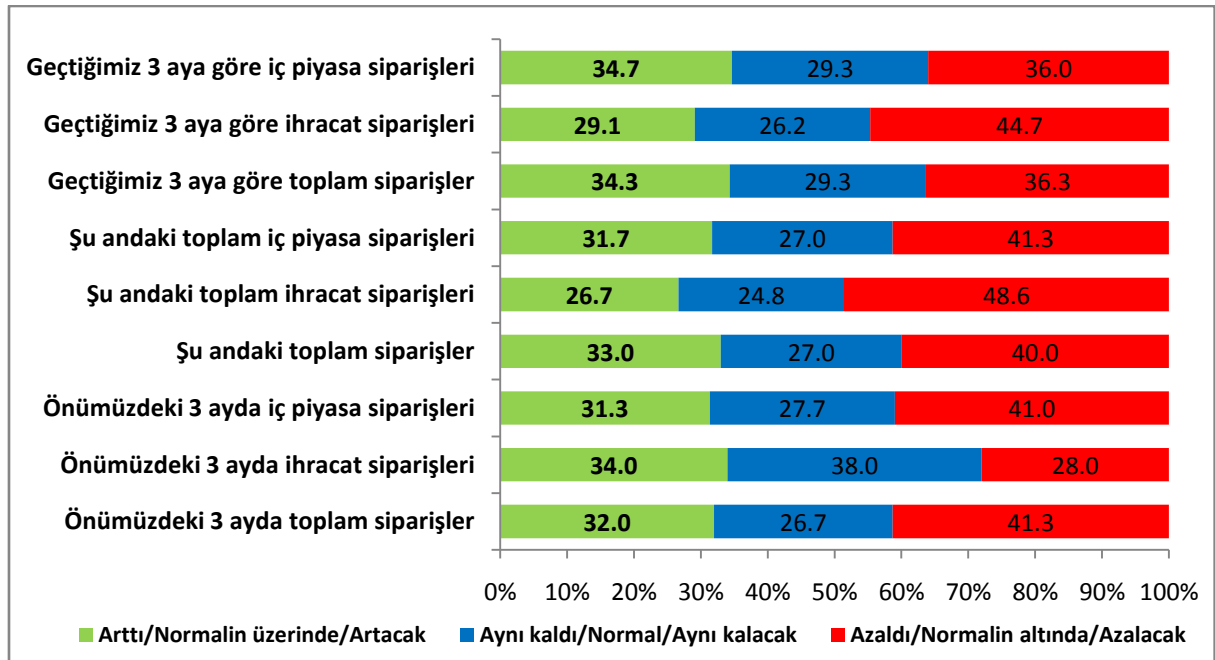
Konya imalat sanayinin yüzde 32'si önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Ağustos 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 34,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 32 olmuştur.

Ağustos ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha az olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem geçmiş dönemdeki hem şu andaki iç piyasa sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu algının ihracat siparişlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

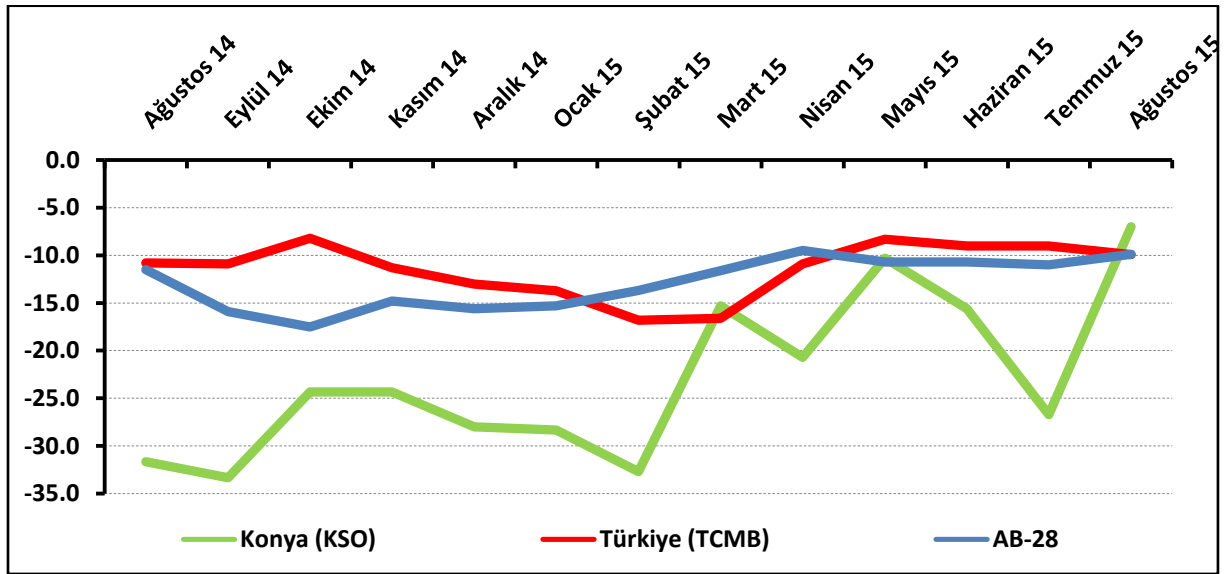
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Ağustos 2015)

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Ağustos 2015’te Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 33’ü mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 27’si normal seviyede, yüzde 40’ı ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, ağustos ayında Türkiye’den daha yüksek bir değer almıştır.

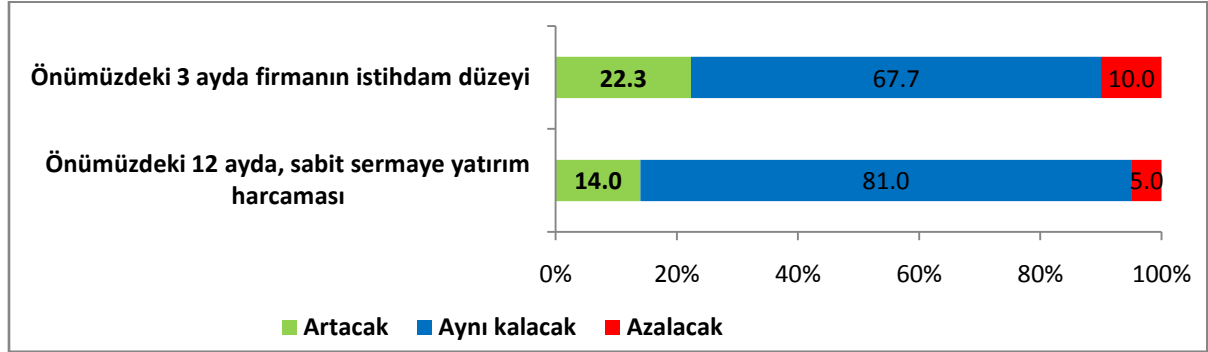
Şekil-9. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi arttı:

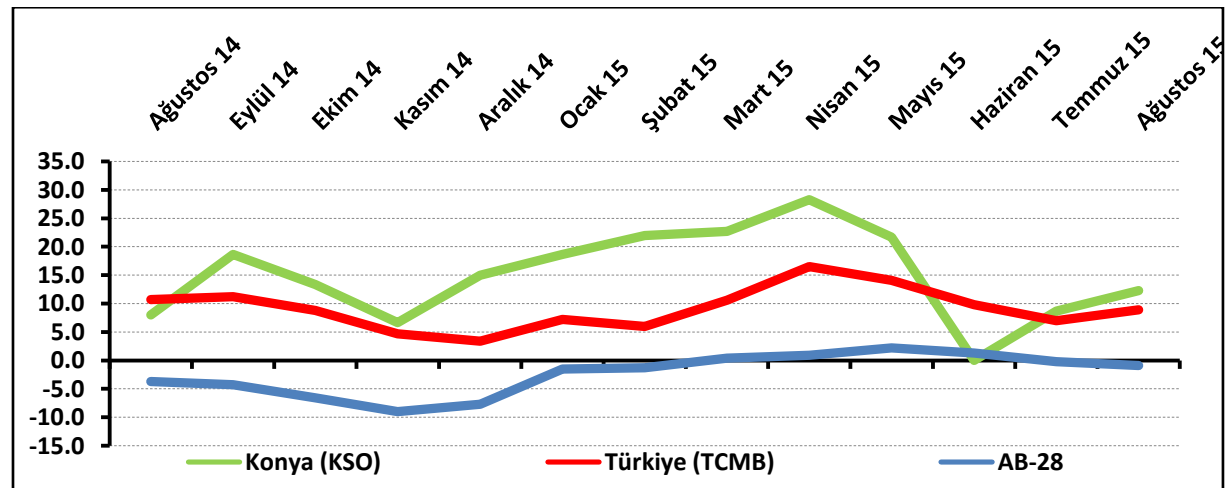
Ağustos 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 22,3'ü önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 14 olmuştur.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Ağustos 2015)

Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen aya göre artış yaşanmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Ağustos 2015'te söz konusu oran yüzde 67,7 olarak gerçekleşmiştir. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri ağustos ayında Konya'da, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

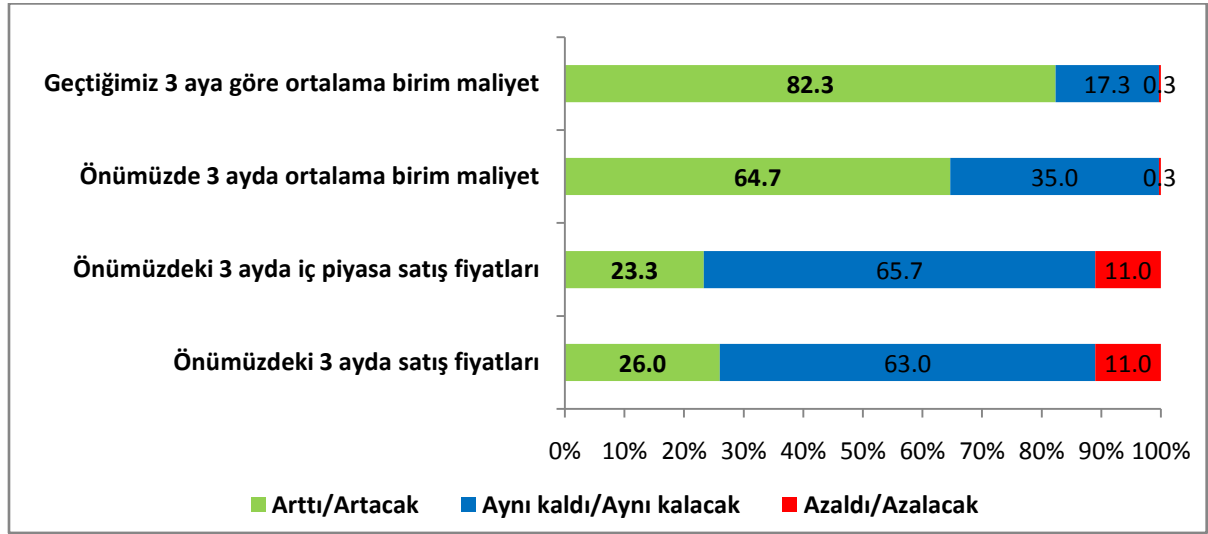
Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 82'si ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Ağustos 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 82,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 64,7'si önümüzdeki 3 ayda da ortalama birim maliyetin artacağı beklentisi içindedir. Konyalı üreticilerin yüzde 26'sı ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Ağustos 2015)

Üretim göstergelerinde Konya, Türkiye'nin gerisinde kaldı:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde, geçmiş ve mevcut durum göstergelerde geçen yılın aynı dönemine göre artış olduğu, gelecek dönem göstergelerinde ise azalış olduğu görülmektedir. Konya, geçmiş dönemdeki çoğu göstergede Türkiye genelinden daha kötü performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Ağustos 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	14,0	12,7	-2,3	14,4	5,4
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-6,7	-59,4	-8,7	19,2	8,9
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-3,0	25,7	25,7	-7,1	-6,5
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	15,7	12,4	-1,3	7,4	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-12,6	23,8	-15,5	-0,8	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	15,3	13,0	-2,0	9,8	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	18,0	22,6	-9,7	-10,7	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-14,8	32,9	-21,9	-12,7	-11,9
Şu andaki toplam siparişler	19,7	24,7	-7,0	-9,9	-9,9
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	-8,0	-61,4	-9,7	19,9	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-23,0	-35,0	6,0	20,1	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-7,0	-63,3	-9,3	24,5	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	3,6	4,3	12,3	8,9	-0,9
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-2,7	-90,0	9,0	8,2	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	4,3	-17,0	82,0	31,2	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	1,6	-34,4	64,3	32,5	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-0,4	8,6	12,3	16,6	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	0,3	10,3	15,0	15,6	-3,3
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	4,7	-55,3	-38,0	-19,3	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre yükseldi:

AB-28 ülkeleri için İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok İspanya’da yükselmiştir. İspanya’yı; Fransa, Slovenya ve Lüksemburg takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Yunanistan, Malta, İngiltere, Finlandiya ve Litvanya olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, hem Euro Bölgesinde hem de AB-28’de geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir. Türkiye’nin endeks değerindeki değişim ise negatif yönlü olmuştur ve böylelikle hem AB-28’in hem de Euro Bölgesinin gerisinde kalmıştır.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Ağustos 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
İspanya	7,4
Fransa	7,0
Slovenya	5,5
Lüksemburg	5,4
Macaristan	5,0
İtalya	4,6
Portekiz	3,5
Hollanda	3,3
Belçika	3,2
Euro Bölgesi-19	2,3
Polonya	1,9
Romanya	1,3
Letonya	1,2
Bulgaristan	1,1
AB-28	0,7
Çek Cumhuriyet	0,7
Almanya	0,0
İsveç	-0,4
Slovakya	-0,6
Avusturya	-1,0
Türkiye	-1,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-2,6
Hırvatistan	-2,9
Danimarka	-3,1
Estonya	-3,4
Litvanya	-5,7
Finlandiya	-7,0
İngiltere	-8,9
Malta	-12,2
Yunanistan	-32,3